

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут **Коломийський навчально-науковий інститут**

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія педагогіки

Освітня програма ОР «Бакалавр»

Спеціальність 013 «Початкова освіта»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від «26» вересня 2019 р.

м. Коломия - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія педагогіки
Викладач (-і)	Поясик Оксана Іванівна
Контактний телефон викладача	0663630982
E-mail викладача	oksana.poiasyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	нормативна
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=96&id_cou=926
Консультації	Вівторок 13.30-15.30 ауд.401
2. Анотація до курсу	
Навчальний курс «Історія педагогіки» входить до загальної системи психолого-педагогічної підготовки майбутніх учителів у вищих закладах освіти. Він є джерелом здобуття знань про минуле теорії та практики виховання й освіти, має за мету розкриття скарбів виховної мудрості українського та інших народів, визначення місця національної педагогіки в історії світової культури; поглиблення у студентів педагогічної ерудиції та збагачення їх духовності, розширення професійного кругозору. Предметом історії педагогіки є вивчення історичних закономірностей розвитку виховання, школи і педагогічної думки в різні історичні періоди з найдавніших часів до наших днів.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою викладання навчальної дисципліни «Історія педагогіки» є орієнтування студентів щодо змісту навчання і виховання підростаючого покоління на різних етапах розвитку людської цивілізації, історико-педагогічного процесу в Україні з позицій цілісного концептуального підходу у контексті розвитку світового культурно-освітнього процесу; розвивати практичні вміння, що забезпечують творчість та ініціативу в різних видах діяльності. Цілі курсу: • забезпечити майбутніх викладачів знаннями з педагогічної спадщини минулого, виходячи з принципу зв'язку історії та сучасності, на ґрунті зв'язку загальноісторичного процесу з історією педагогічної думки різних епох як складової частини цивілізації, культури і освіти поколінь; • визначити роль корифеїв педагогіки минулого як засновників тих чи інших педагогічних течій або систем освіти і виховання; • розвивати педагогічне мислення, використовуючи класичну спадщину як втілення мудрості віків і вічну основу освіти і виховання прийдешніх поколінь.	
4. Результати навчання (компетентності)	
РН5 Здатність визначати сутність методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти. РН9 Здатність до моделювання процесу навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми. РН12 Здатність до проектування змісту і методики проведення виховних заходів для учнів	

початкової школи.

РН16 Здатність до навчання упродовж життя і удосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти такими компетентностями:

Загальними компетентностями:

Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації,

зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема учнів початкової школи; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

Спеціальними компетентностями:

Вербально-логічна. Здатність педагога володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізовувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	14/6
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16/4
самостійна робота	

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	013 «Початкова освіта»	I	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Предмет і завдання історії педагогіки. Виховання, школа і зародження педагогічної думки в державах стародавнього світу	Лекція/ практичне	Левківський М. В. Історія педагогіки: підручник. Київ: центр навчальної літератури, 2003. 360 с. Поясик О. І. Історія педагогіки: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавництво НАІР,	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела, Ознайомитись із педагогічними поглядами філософів Стародавнього світу – Сократа, Платона, Аристотеля, Демокрита.	Тести, контрольна робота, реферат, контрольний підсумковий (залік) тест, оцінку відповідей та роботи на	I семестр, залік I семестр, залік

		2013. 262 с.	5	практичних заняттях. Сумарна оцінка виставляється за 100- бальною шкалою.	
Тема 2. Розвиток школи, виховання і педагогічних ідей у середньовічній Європі, в епоху Відродження та Реформації	Лекція/практичне	Левківський М. В. Історія педагогіки: підручник. Київ: центр навчальної літератури, 2003. 360 с.	Самостійно ознайомитися з біографією та педагогічними ідеями Дж. Локка, Ж.-Ж. Руссо, К. Гельвеція, Д. Дідро; зробити відповідні виписки. 5		I семестр, залік
Тема 3. Педагогічна система Яна Амоса Коменського		Поясик О. І. Історія педагогіки: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавництво НАІР, 2013. 262 с.	Самостійне опрацювання теми Педагогічна система Яна Амоса Коменського 5		I семестр, залік
Тема 4. Шкільництво та педагогічна думка у Європі XVII–XVIII ст.	Практичне	Левківський М. В. Історія педагогіки: підручник. Київ: центр навчальної літератури, 2003. 360 с. Поясик О. І. Історія педагогіки: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавництво НАІР, 2013. 262 с.	Питання для опрацювання: Педагогічна думка Франції ХУІІІ століття (К.Гельвецій, Д.Дідро). Проекти реформ народної освіти в епоху французької буржуазної революції. 5		I семестр, залік
Тема 5. Розвиток школи і педагогіки у зарубіжних країнах у ХІХ ст.	Лекція	Поясик О. І. Історія педагогіки: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавництво НАІР, 2013. 262 с.	Самостійне опрацювання теми Розвиток школи і педагогіки у зарубіжних країнах у ХІХ ст. 5		I семестр, залік
Тема 6. Реформаторська педагогіка зарубіжних країн у кінці ХІХ–ХХ ст.		Левківський М. В. Історія педагогіки: підручник. Київ: центр навчальної літератури, 2003. 360 с.	Самостійне опрацювання теми Реформаторська педагогіка зарубіжних країн у кінці ХІХ–ХХ ст. 5		I семестр, залік
Тема 7. Виховання, школа і педагогічна думка Київської Русі. Виховання дітей у східних слов'ян.	Лекція	Артемова Л. В. Історія педагогіки України: підруч. К. : Либідь, 2006. 420с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела, 3		I семестр, залік
Тема 8. Розвиток освіти і педагогічної думки в епоху українського Відродження (ХVІ – перша половина ХVІІІ ст.).	Практичне	Поясик О. І. Історія педагогіки: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавництво НАІР, 2013. 262 с. Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні : навч. посіб. К.: Вікар, 2003. 335 с.	Обговорення теоретичних питань: 1. Чи можна вважати прогресивними навчальними закладами братські школи України в епоху середньовіччя? 2. Який колегіум вважається по праву першим освітнім закладом		I семестр, залік

			середньовічної України? Охарактеризуйте його. 3. Який шлях пройшла Києво-Могилянська академія від епохи середньовіччя до наших днів? 4. Що таке козацька педагогіка? Які освітні заклади Запорізької Січі сприяли реалізації її основних засад? 4		
Тема 9. Розвиток української педагогіки й шкільництва у першій половині XIX ст.	Лекція/практичне	Левківський М. В. Історія педагогіки: підручник. Київ: центр навчальної літератури, 2003. 360 с.	Підготуйте конспекти та реферати Діяльність «Руської трійці» в Галичині та Кирило-Мефодіївського братства в Наддніпрянській Україні в царині національного культурно-освітнього розвитку. Місце і роль Харківського та Львівського університетів у культурно-освітньому поступі українців першої половини XIX ст. 3	I семестр, залік	
Тема 10. Педагогічна система К. Д. Ушинського.	Практичне	Поясик О. І. Історія педагогіки: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавництво НАІР, 2013. 262 с.	Самостійне опрацювання теми Педагогічна система К. Д. Ушинського. 5	I семестр, залік	
Тема 11. Розвиток української педагогіки і шкільництва у другій половині XIX – на початку XX ст.	Лекція/практичне	Левківський М. В. Історія педагогіки: підручник. Київ: центр навчальної літератури, 2003. 360 с.	Питання для самоконтролю Які реформи освіти були проведені в другій половині XIX ст. в Російській та Австро-Угорській імперіях? Яким чином вони вплинули на розвиток українського шкільництва? У чому виявилася русифікаторська освітня політика царизму та колонізаторська з боку переважаючої польської більшості в	I семестр, залік	

			Галичині у другій половині XIX ст.? Які чинники зумовили активізацію шкільно-освітнього життя на західноукраїнських землях у перше десятиріччя XX ст.? Які культурно-освітні та педагогічні організації займалися вирішенням проблем рідномовного шкільництва на українських землях на межі XIX - XX ст.? 5		
Тема 12. Розвиток освіти й шкільництва в Україні у XX ст.	Лекція	Левківський М. В. Історія педагогіки: підручник. Київ: центр навчальної літератури, 2003. 360 с.	Опрацювати конспект лекції 5		
Тема 14. Розвиток української педагогічної науки в Україні у XX ст.	Практичне	Поясик О. І. Історія педагогіки: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавництво НАІР, 2013. 262 с.	Підготуйте конспекти та реферати Вчення А. С. Макаренка і В. О. Сухомлинського про колектив. А. С. Макаренко і В. О. Сухомлинський про батьківський авторитет. А. С. Макаренко і В. О. Сухомлинський про вчителя і вимоги до нього. Народнопедагогічні основи творчості В. О. Сухомлинського. 5		I семестр, залік

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності і	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
			90 – 100	A

	80 – 89	B	добре	зараховано
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язкови м повторним вивченням дисципліни
Фактична кількість балів, отримана студентом за результатами поточного контролю та підсумками, переводиться в державну оцінку за такими критеріями: А – оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач; В – оцінка «добре» (80-89 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання; С – оцінка «добре» (70-79 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; D – оцінка «задовільно» (60-69 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді; E – оцінка «задовільно» (50-59 балів) виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання; FX – оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання екзамену (26-49 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання; F – оцінка «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, незнання основних фундаментальних положень.				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань, креативність рішень, творчий підхід.			
Семінарські заняття	На семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться до журналу занять навчальної групи. Одержані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з даної навчальної дисципліни. Застосовуються такі форми контролю: тести, контрольна робота, робота на парах (усне опитування), реферат/есе, презентації. Оцінювання навчальних досягнень студента з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС			
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового заліку), якщо він виконав 50% видів			

	робіт, передбачені її навчальною програмою. Підсумкова залікова оцінка розраховується та виставляється викладачем і оголошуються студентам, як правило, на останньому практичному (семінарському) занятті.
7. Політика курсу	
Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються	
8. Рекомендована література	
1. Артемова Л. В. Історія педагогіки України: підруч. К. : Либідь, 2006. 420с. 2. Зайченко І. В. Історія педагогіки : у двох книгах К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. Кн. 1. 624с., Кн. 2. 1032 с. 3. Кравець В. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Навчальний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів / В.Кравець. Тернопіль, 1996. 436 с. 4. Левківський М. В. Історія педагогіки: підручник. Київ: центр навчальної літератури, 2003. 360 с. 5. Любар О.О., Федоренко Д.Т. Історія педагогічної думки іосвітивУкраїні. Ч.ІІІ.: У неволі. К., 1996. 104 с. 6. Національна доктрина розвитку освіти. Указ Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002. 25 с. 7. Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні : навч. посіб. К. : Вікар, 2003. 335 с. 8. Мосіященко В. А., Курок О. І., Задорожна Л. В Історія педагогіки України в особах : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2005. 266 с. 9. Поясик О. І. Історія педагогіки: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавництво НАІР, 2013. 262 с. 10. Українська педагогіка в персоналіях: навч. посіб.; за ред. О. В. Сухомлинської. [в 2-х т.]. К. : Либідь, 2005.	
Допоміжна	
1. Андрухів І. Західноукраїнські молодіжні товариства “Сокіл”, “Січ”, “Пласт”, “Луг”. Івано-Франківськ, 1992. 79 с. 2. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] [3-ге вид., стер.]. К. : Академвидав, 2009. 616 с. 3. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; головний ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с. 4. Завгородня Т. Підготовка вчителів для української народної школи Галичини (1919-1939 роки). Івано-Франківськ: Плай, 1999. 210 с. 5. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] [2-ге вид.]. К. : Освіта України, 2008. 528 с. 6. Кіт Г., Тарасенко Г. Українська народна педагогіка. Курс лекцій : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Вінниця : Едельвейс і К, 2008. 302 с. 7. Мазоха Д. С., Опанасенко Н. І. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] К.: Центр учбової літератури, 2005. 232 с. 8. Максимюк С. П. Педагогіка : навч. посіб. К. : Кондор, 2009. 670 с. 9. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] К.: Каравела, 2007. 576 с. 10. Педагогіка в запитаннях і відповідях : навч. посіб. [для студ. пед. навч. закл.] / [Кондрашова Л. В., Пермяков О. А., Зеленкова Н. І., Лаврешина Г. Ю.]. К. : Знання, 2006. 252 с. 11. Ступарик Б. Шкільництво Галичини (1772-1939 рр.) Івано-Франківськ: Рекламне агенство, 1994. 144 с. 12. Фіцула М.М. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. К.: Видавничий центр «Академія», 2001. 265 с.	

Викладач

кандидат педагогічних наук (доктор філософії),
доцент, завідувач кафедри педагогіки і психології

Поясик О.І.